

Liceum im. K. I. Gałczyńskiego w Europie cz. 2

Schemat działań

2003. Wizyta w Herford

2005. Opiekunowie we wnętrzu kopyły Reichstagu

2002. Polsko-niemieckie spotkanie w liceum

ropejskiej, na które zaproszono przedstawiciela naszej szkoły.

Kolejną instytucją, z którą współpracujemy jest Instytut Goethego w Warszawie. Wraz z uczniami korzystamy nie tylko z kursów nauki języka niemieckiego ale, przede wszystkim, z imprez popularyzacyjnych i artystycznych organizowanych przez instytut. Dzięki uprzejmości pracowników instytutu uzyskaliśmy wsparcie rzeczowe /książki na nagrody, pomoce dla nauczycieli do nauki języka niemieckiego w zakresie tematyki europejskiej/ przy projekcie „Dzień Europy”. Korzystamy również z materiałów biblioteki instytutu, układając konspekty zajęć w szkole dla mieszanych grup polsko-niemieckich, szczególnie w zakresie tematyki historycznej ale także i współczesnej.

KATARZYNA KAŁUSZKO

ELŻBIETA PIOTROWSKA

W ciągu kilku lat intensywnych prac przy młodzieżowej wymianie polsko-niemieckiej ustaliliśmy następującą kolejność działań:

W pierwszym roku wymiany: spotkanie z rodzicami uczniów biorących udział w wymianie, zachęta do współdziałania i deklaracje przyjęcia gościa z Niemiec /wrzesień/, nawiązanie korespondencji - wysłanie listów w języku niemieckim lub angielskim do nieznanym jeszcze sobie kolegów z Niemiec /październik/, zaproponowanie wspólnego tematu spotkania interesującego obydwie strony i samodzielne zdobywanie materiałów pomocniczych /listopad/, poznawanie na wybranych lekcjach historii, języka polskiego, języka niemieckiego oraz godzinach wychowawczych historii, kultury i dnia dzisiejszego Niemiec /cały rok/, zwracanie uwagi na informacje w mediach dotyczące Niemiec oraz uczestniczenie w wybranych wykładach, imprezach, przeglądach filmowych, spektaklach teatralnych, spotkaniach z ciekawymi ludźmi poświęconych tematyce niemieckiej i stosunków polsko-niemieckich /cały rok/, przygotowanie się do sfinansowania wymiany z funduszy własnych oraz podjęcie działań zmierzających do uzyskania funduszy z innych źródeł /grudzień/, ustalenie ostatecznego programu spotkania w Krzyżowej i pobytu hospitacyjno-edukacyjnego w Otwocku - Warszawie /styczeń/, przygotowanie programu artystycznego na warsztatach teatralnych na wieczór polsko-niemiecki w Krzyżowej /II semestr/, pokaz angielskiego filmu fabularnego o Helmucie Jamesie von Moltke w związku z planowanym pobytem w Krzyżowej /kwiecień/, spotkanie w MDSM Krzyżowa /maj/, pobyt u rodzin w Otwocku /maj/, ewaluacja I części projektu /na zakończenie spotkania w Polsce/, ustalenie programu pobytu hospitacyjno-edukacyjnego w Niemczech /maj/czerwiec/.

W drugim roku wymiany: rewizyta uczniów polskich u kolegów niemieckich w Herford /październik /, podróż studyjna do Berlina /październik/, ewaluacja II części projektu /po spotkaniu w Niemczech/, dzielenie się swoimi doświadczeniami z klasą młodszą, przygotowująca się do kolejnej edycji wymiany młodzieżowej /cały rok/, przygotowanie sesji popularyzacyjnej „Niemieccy sąsiedzi w oczach młodych Polaków” jako podsumowanie rocznej pracy nad projektem /listopad/grudzień /, wydanie, przygotowanej na warsztatach dziennikarskich, gazetki w wersji polskiej i niemieckiej pt. „My i Wy. Wir und Ihr”, podsumowującej doświadczenia i refleksje po spotkaniu z krajem sąsiadów /styczeń /, aktualizacja przez wybranych uczniów strony internetowej liceum – działu „Polsko-niemiecka wymiana młodzieżowa”/w czasie trwania projektu /.

Oprócz wymienionych na początku celów, w trakcie młodzieżowych spotkań realizowane są jeszcze inne, nie mniej ważne, takie jak: jak budowanie porozumienia między sąsiadami, weryfikacja obiegowych opinii o obydwu krajach, rozbudzenie zainteresowania nauką języków obcych, szczególnie języka niemieckiego, praktyczne zastosowanie wcześniej nabytych już kompetencji językowych, a także kształtowanie umiejętności pracy w grupie.

Wnioski

Prowadzenie wymiany młodzieżowej zmusza wszystkich jej uczestników do dodatkowej pracy pozaszkolnej, zdobywania wiedzy o kraju partnera, a przede wszystkim, ciągłego doskonalenia programów spotkań. Tylko w niewielkim zakresie można powtórzyć opracowany dla jednej grupy schemat działań. Program musi być przecież dostosowany do

jej zainteresowań, możliwości intelektualnych, ochoty do pracy i osobowości poszczególnych uczniów. Nie wszyscy są przecież z natury otwarci i skorzy do nawiązywania nowych kontaktów. W umiejętny sposób należy im to ułatwić. Takim działaniom służy zdobywanie przez samych organizatorów nowych umiejętności i poszerzanie wiedzy merytorycznej. Organizatorki wymiany: Katarzyna Kałuszko i Elżbieta Piotrowska ukończyły Podyplomowe studium dla nauczycieli w zakresie Wiedzy o Unii Europejskiej „Zrozumieć Europę...” prowadzone przez Uniwersytet Wrocławski i Fundację „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, a Maryla Bołtryk kurs organizowany przez CODN „Szkoła ośrodkiem działań europejskich”. Wiedza wyniesiona z tych zajęć jest niezwykle cenna przy tworzeniu nowych, proeuropejskich programów spotkań młodzieży z Polski i Niemiec. Elementy takiego programu zostały już zrealizowane przez nas w 2001 roku, kiedy hasłem wymiany był temat: „Hanza wzorem współpracy miast europejskich”. Poza tym, zdobywanie dodatkowej wiedzy przez nauczycieli, jest świetnym przykładem dla młodzieży.

Niezwykle istotne w naszej pracy są ewaluacje, które przeprowadzamy po każdym etapie spotkania młodzieżowego. Młodzież polska i niemiecka wypowiada się w ankietach na temat poszczególnych punktów programu, co pozwala nam modyfikować zadania stawiane przed uczniami tak, by były one wykonywane z zainteresowaniem i ochotą, a przy tym miały walor poznawczo-edukacyjny. Sprawą priorytetową jest zachowanie równowagi między zabawą i nauką. Wiemy też, że młodzież najchętniej uczestniczy w tych punktach programu,

które są realizowane w małych grupach międzynarodowych.

Nie do przecenienia są działania wspierające organizatorów wymiany, prowadzone przez PNWM. W listopadzie 2001 w Soest /Północna Nadrenia Westfalia/ odbyło się trzecie dwustronne seminarium pt. „Nauczyciele i uczniowie zastanawiają się nad metodą projektów w wymianie szkolnej”, zorganizowane przez PNWM w kooperacji z Ministerstwem Oświaty Północnej Nadrenii Westfalii. Udział w seminarium nauczycieli szkół partnerskich a także delegatów młodzieży był cennym doświadczeniem, które zaowocowało modyfikacją programów spotkań i dało okazję do przeprowadzenia podsumowania wspólnych dokonań. PNWM jest też współorganizatorem, razem ze Szkołą Języka Polskiego i Kultury Uniwersytetu Wrocławskiego, intensywnego kursu języka niemieckiego z programem hospitacyjnym dla organizatorów polsko-niemieckiej wymiany młodzieżowej, którzy nie są germanistami. Uczestniczyli w nim zarówno nauczyciele: K. Kałuszko i M. Bołtryk jak i uczniowie. Był on niezwykle interesujący i zadziwiająco pożyteczny. Tak więc PNWM nie tylko finansowo wspiera działania szkół partnerskich, ale również jest bardzo pomocna merytorycznie. W październiku 2002 opiekunka Szkolnego Koła Europejskiego Katarzyna Kałuszko została zaproszona do uczestnictwa w polsko-niemieckim seminarium dla multiplikatorów i podróży studyjnej do Bonn i Brukseli pod hasłem „Polsko-niemiecka wymiana młodzieży jako wkład do poszerzenia Unii Europejskiej” zorganizowanej przez PNWM. W listopadzie 2002 miało miejsce kolejne seminarium dla polskich i niemieckich multiplikatorów wymiany młodzieży dotyczące Unii Eu-

ropejskiej, na które zaproszono przedstawiciela naszej szkoły.

Kolejną instytucją, z którą współpracujemy jest Instytut Goethego w Warszawie. Wraz z uczniami korzystamy nie tylko z kursów nauki języka niemieckiego ale, przede wszystkim, z imprez popularno-naukowych i artystycznych organizowanych przez instytut. Dzięki uprzejmości pracowników instytutu uzyskaliśmy wsparcie rzeczowe /książki na nagrody, pomoce dla nauczycieli do nauki języka niemieckiego w zakresie tematyki europejskiej/ przy projekcie „Dzień Europy”. Korzystamy również z materiałów biblioteki instytutu, układając konspekty zajęć w szkole dla mieszanych grup polsko-niemieckich, szczególnie w zakresie tematyki historycznej ale także i współczesnej.

Dzień dzisiejszy

W związku ze zmianami, jakie zaszły w naszym szkolnictwie i reorganizacji nauczania na poziomie ponadpodstawowym, podjęto prace polegające na dostosowaniu naszego programu nauczania wielokulturowego do potrzeb 3-letniego liceum ogólnokształcącego. Powstała klasa historyczno-prawna kierunku integracja europejska, obecnie jest to klasa z rozszerzonym nauczaniem języka niemieckiego, historii i wiedzy o społeczeństwie /autorki: M. Bołtryk, K. Kałuszko, E. Piotrowska/, w programie której, między innymi, przewidziano więcej godzin na naukę języka niemieckiego. Młodzieżowa wymiana polsko-niemiecka jest jednym z jej podstawowych filarów. W pracach przy realizacji programu wymiany szkolnej, przyjmowaniu gości z Niemiec w Otwocku i Warszawie, uczestniczy również, oprócz wymienionych nauczycieli, germanistka Marlena Całka.

Historia kontaktów Liceum im. K. I. Gałczyńskiego z Otwocka z MDSM w Krzyżowej i szkołą partnerską Friedrich-List-Berufskolleg w Herford.

Uczniowie naszej szkoły po raz pierwszy odwiedzili MDSM w Krzyżowej w maju 1998. Spotkali się z uczniami z Paulsen-Oberschule z Berlina, jeszcze przed oficjalnym otwarciem ośrodka. Następnie kilkakrotnie spotykaliśmy się w MDSM z innymi szkołami z Niemiec, w sumie 6 razy, w tym 2 razy z Evangelische Gymnasium zum Grauen Kloster z Berlina.

Spotkanie letnie w 2000 ze szkołą Friedrich-List-Berufskolleg z Herford przyniosło rezultaty. W maju 2001 zostało podpisane między naszymi szkołami oficjalne porozumienie o stałym partnerstwie. Ze strony niemieckiej inicjatywą i zaangażowaniem wykazała się pani Jutta Rieck-Kroning a ze strony polskiej Maria

* OTWOCK *

Bołtryk. Od tego czasu spotykamy się przynajmniej raz w roku, a bywa, że częściej. Zazwyczaj pierwsze spotkanie ma miejsce w Krzyżowej, a potem, zależnie od nawiązanych między uczniami stosunków, kolejne spotkania odbywają się w Herford lub Berlinie a potem w Otwocku-Warszawie. Nasza szkoła partnerska FLB z Herford ma wielu partnerów w Europie i otrzymaliśmy kilka propozycji uczestniczenia w projektach europejskich finansowanych przez UE.

W marcu 2002 zorganizowaliśmy szkolną sesję popularnonaukową dla klas młodszych z liceum i zaprzyjaźnionego gimnazjum pt. "Niemcy w oczach młodych Polaków. Refleksje po spotkaniu młodzieży z Polski i Niemiec", w której wzięli udział również przedstawiciele PNWM Suzanne Kramer-Drużycka i Jarosław Brodowski a gościem honorowym był Henryk Sekulski – pisarz, który prezentował swoją książkę o Niemczech pt. „Przebitka”. Seminarium przypatrywała się Teresa Stachurska-Maj, która jest nauczycielem-konsultantem.

W marcu 2003 koordynatorki wymiany z Otwocka zostały zaproszone do Herford, aby wziąć udział w seminarium podsumowującym projekt „E-lerning”, realizowany przez FLB we współpracy z innymi swoimi szkołami partnerskimi. Mogłyśmy wtedy poznać koordynatorów wymiany z Wielkiej Brytanii, Austrii, Danii i Francji.

Dwukrotnie nauczyciele z Niemiec i Polski oraz po jednym wybranym uczniu, mogli spotkać się na warsztatach edukacyjnych, przygotowujących do konstruowania projektów spotkań. SeminaRIA organizował PNWM w Soest 2001 i w Otmuchowie 2002.

W 2003 PNWM nakręcił film edukacyjno-informacyjny opisujący jedno spotkanie naszych szkół, jako wzorcowy przykład wymiany o tematyce historycznej.

Delegacje szkół L.O. i FLB /po 2 nauczycieli i 3 uczniów/ wzięły również udział w Konferencji Majowej w Krzyżowej w 2004.

Kilkakrotnie na konferencjach metodycznych dla nauczycieli organizowanych przez ODN w Warszawie prezentowałyśmy nasze doświadczenia związane z wymianą szkolną.

W styczniu 2007 w Otwocku wspólnie z Oświatą Powiatową zorganizowaliśmy seminarium informacyjne dla szkół powiatu otwockiego na temat wymiany młodzieżowej na przykładzie naszych szkół. Prelegentami byli: Corinna Hofmann, Manuel Wegner, Katarzyna Kałuszko, Elżbieta Piotrowska oraz przedstawiciel PNWM Jarosław Brodowski. Seminarium to przybliżyło nauczycielom i dyrektorom szkół powiatu otwockiego rolę i zadania jakie spełnia Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego w kształtowaniu stosunków między Polską i Niemcami. Przyjazd nauczycieli z Herford wiązał się również z zaproszeniem na tradycyjny Bal Studniówkowy przed egzaminem maturalnym, jakie wystosowali uczniowie polscy biorący udział w kolejnej edycji wymiany w r. szk. 2005/2006 i 2006/2007. Warto zauważyć, że współpraca między szkołami rozwija się dobrze tam, gdzie opiekunowie zaprzyjaźnili się ze sobą i stali się nie tylko partnerami realizującymi projekt szkolny, ale dobrymi przyjaciółmi, którzy lubią ze sobą przebywać i utrzymują kontakty towarzyskie poza szkołą. W sumie w MDSM w Krzyżowej zrealizowaliśmy 7 projektów ze szkołą partnerską z Herford i 6 i innymi szkołami z Niemiec. **cdn**